

JUSTITISMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. marts 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1220
Dok.: EHL40963

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 700 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. februar 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Lars Barfoed

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 700 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Under henvisning til artiklen ”Morder slipper for straf” i Fyens Stiftstidende fra den 5. februar 2010 1. sektion, side 1 bedes ministeren redegøre for praksis for at afsone direkte efter domsafsigelse mod at afvente en afsoning. I den forbindelse bedes ministeren redegøre for, hvorledes borgernes retsfølelse beskyttes, når en dømt kan vente med sin afsoning.”

Svar:

Justitsministeriet bemærker indledningsvis, at ministeriet i besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål 634 (Alm. del) af 30. marts 2009 har redegjort for forløbet i den konkrete sag, der omtales i den artikel, som der er henvist til, herunder spørgsmålet om begæring af varetægtsfængsling efter dom.

Til brug for besvarelsen i øvrigt har Justitsministeriet anmodet Direktoratet for Kriminalforsorgen og Rigsadvokaten om en udtalelse.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i den forbindelse udtalt følgende om praksis med hensyn til indkaldelse til afsoning:

”Det fremgår af straffuldbyrdeleslovens § 8, stk. 1, at fuldbyrdelse af fængselsstraf skal iværksættes snarest muligt. Er den dømte ikke varetægtsfængslet efter endelig dom, indkaldes den pågældende til fuldbyrdelse af fængselsstraffen, jf. straffuldbyrdeleslovens § 9, stk. 1.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at politiet efter afgivelse af fuldbyrdelsesordre underretter Kriminalforsorgen, når en person, der er på fri fod efter domsafsigelsen, skal udstå fængselsstraf.

Det fængsel, hvor den dømte skal udstå straffen, indkalder herefter den dømte, således at fuldbyrdelsen af straffen kan iværksættes.

I voldssager, voldtægtssager, visse våbensager samt sager, hvor hensynet til politiets forebyggende virksomhed kræver hurtig indsættelse, skal fuldbyrdelsen være iværksat senest 30 dage efter datoen for fuldbyrdelsesordre.

I andre sagstyper er der ikke fastsat regler for, hvornår fuldbyrdelsen senest skal være iværksat, men Kriminalforsorgen

tilstræber dog, at dette sker senest 3 måneder efter datoen for fuldbyrdelsesordre.

Indkaldelse til afsoning i sager med hurtig indsættelse kan ske med en frist på ned til 10 dage før datoen for fremmøde. I andre sager skal den dømte indkaldes med en frist på mindst 1 måned før datoen for fremmøde.”

Rigsadvokaten har udtalt følgende om spørgsmålet vedrørende begæring af varetægtsfængsling efter dom:

”Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 769 kan retten på begæring efter straffesagens afgørelse bestemme, at den tiltalte under en eventuel anke, eller indtil fuldbyrdelse kan iværksættes, skal varetægtsfængsles eller forblive varetægtsfængslet.

Betingelserne for varetægtsfængsling fremgår af retsplejelovens § 762. Efter § 762, stk. 1, kan der således ske varetægtsfængsling, når der er begrundet mistanke om, at en person har begået en lovovertrædelse undergivet offentlig påtale med en strafferamme på fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover. Det er endvidere en betingelse, at der er bestemte grunde til at antage, at den pågældende på fri fod vil unddrage sig forfølgningen eller fuldbyrdelsen, eller at vedkommende på fri fod vil begå ny kriminalitet eller vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at fjerne spor eller advare eller påvirke andre.

Efter retsplejelovens § 762, stk. 2, kan der endvidere ske varetægtsfængsling af hensyn til retshåndhævelsen (såkaldt retshåndhævelsesarrest). Efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1, kan der ske varetægtsfængsling, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at en person har begået en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, og hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at den pågældende ikke er på fri fod.

Efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2, kan der endvidere ske varetægtsfængsling, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at en person har overtrådt en (eller flere) af en række nærmere angivne bestemmelser i straffeloven (f.eks. §§ 244-246 om vold), såfremt lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at vedkommende ikke er på fri fod.

Det følger af retsplejelovens § 762, stk. 3, at varetægtsfængsling ikke kan anvendes, hvis lovovertrædelsen kan ventes at ville medføre straf af bøde eller fængsel i højst 30 dage, eller hvis frihedsberøvelsen vil stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis den pågældende findes skyldig (proportionalitetsprincippet).

Det beror således på en konkret vurdering i hver enkelt sag, om der er grundlag for varetægtsfængsling af tiltalte efter fældende dom under en eventuel anke, eller indtil fuldbyrdelse kan iværksættes.

I denne vurdering vil det bl.a. indgå, om tiltalte i en længere periode har været på fri fod inden domfældelsen, samt om tiltalte tidligere i forbindelse med sagen har været varetægtsfængslet og længden af denne varetægtsfængsling sammenholdt med længden af den idømte fængselsstraf.

Efter retspraksis vil der i almindelighed ud fra et proportionalitetshensyn ikke ske varetægtsfængsling af tiltalte efter en fældende dom på under 10-12 måneders fængsel, hvis tiltalte forinden har været på fri fod eller tidligere alene har været varetægtsfængslet i en kortere periode i forbindelse med sagen og har været på fri fod på domstidspunktet. Der kan dog efter en konkret vurdering være væsentlige hensyn til f.eks. risikoen for, at tiltalte på fri fod begår ny kriminalitet, eller hensyn til retshåndhævelsen, der kan begrunde varetægtsfængsling efter en fældende dom af kortere varighed.

Det bemærkes i den forbindelse, at der ved lov nr. 501 af 12. juni 2009 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og forvaltningsloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.) blev indsat en bestemmelse i retsplejelovens § 769, stk. 2, hvorefter der under visse betingelser kan ske varetægtsfængsling efter dom af en person, når den pågældende er idømt ubetinget fængsel i mere end 30 dage for en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale. Det er en betingelse, at hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at den pågældende ikke er på fri fod, under hensyntagen til, at der foregår et gensidigt opgør mellem grupper af personer, hvor der flere gange som led i opgøret enten er anvendt skydevåben eller anvendt våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, eller begået brandstiftelse omfattet af straffelovens § 180, og den pågældende har tilknytning til en af disse grupper.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, som er anført af Direktoratet for Kriminalforsorgen og Rigsadvokaten.